

Sklapanje ugovora sa samim sobom

Zbirni podatci

Broj odluke: PŽ 5825/2012

Datum odluke: 09.09.2015

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Pravna podloga

Članak 41. stavak 3. i članak 49. Zakona o trgovačkim društvima (Narodne novine broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08 i 157/09)

Sentenca

Član uprave ne može bez posebne ovlasti trgovačkog društva sklapati ugovore u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun drugih osoba ili u ime i za račun drugih osoba. Za zabranu je dovoljno da se član uprave nalazi u nekom od navedenih svojstava na obje ugovorne strane. Međutim, ugovor o kupoprodaji nije ništetan ako je jedini član uprave i jedini član društva prodavatelja i kupca ista osoba, neovisno od eventualne suglasnosti oba društva na sklapanje takvog ugovora

Tekst

Predmet spora je zahtjev za utvrđenje ništetnosti dva ugovora o kupoprodaji točno određenih dijelova nekretnine koje su tuženici sklopili 20. listopada 2009.

Tužitelj je u tužbi tvrdio da radi o ništetnim ugovorima u smislu odredbe čl. 322. ZOO-a budući da je sklapanje ugovora kojima je preneseno vlasništvo nekretnina pokušaj da se ošteti tužitelj kako vjerovnik koji u posebnom postupku zahtijeva naknadu štete, te da se radi o besplatnom raspolaganju, a ne o kupoprodaji kojim je prvotuženik ostao bez sredstava za naplatu tužiteljevog potraživanja što mu je sve bilo poznato pa smatra da se radi o ništetnom kupoprodajnom ugovoru.

Nakon toga, tužitelj je na ročištu 2. studenoga 2010. izjavio da se njegov tužbeni zahtjev (radi utvrđenja ništetnosti) temelji na osnovi pobijanja dužnikovih pravnih radnji izvan stečaja u smislu odredaba čl. 66. - 71. ZOO-a i to radi naplate štete koju tužitelj ima prema prvotuženiku u visini od 815.165,05 kn, da bi potom u podnesku 19. listopada 2011. u čemu je ustrajao i na ročištu 24. travnja 2012. tvrdio da su ugovori ništetni, budući da se radi o sklapanju ugovora sa samim sobom što je izričito zabranjeno odredbom čl. 41. u vezi s čl. 49. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08 i 157/09; dalje: ZTD), a s obzirom na činjenicu da je u vrijeme sklapanja spornih ugovora ista osoba A. Z., bila jedini direktor i jedini osnivač te jedini član društva tuženika G. d.o.o., S., i 2. G. Z. d.o.o., S.

Između stranaka nije sporno da je u vrijeme sklapanja spornih ugovora ista osoba A. Z., bila jedini direktor i jedini osnivač te jedini član društva tuženika G. d.o.o., S., i 2. G. Z. d.o.o., S.

Na temelju odredaba čl. 41. st. 3. i čl. 49. ZTD-a članovi uprave ograničeni su u svojoj ovlasti za zastupanje u tome što bez posebne ovlasti društva ne mogu djelovati tako da ga zastupaju i da istodobno nastupaju kao druga ugovorna strana te sklapaju ugovor s društvom u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun drugih osoba, ni u ime i za račun drugih osoba (čl. 41. st. 3. u vezi s čl. 49. ZTD-a).

Prema navedenim zakonskim odredbama članovi uprave, kao zastupnici trgovačkih društva po zakonu, ograničeni su u svojoj ovlasti za zastupanje tako što bez posebne ovlasti društva ne mogu nastupati kao druga ugovorna strana i s društvom sklapati ugovore u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun drugih osoba, ili u ime i za račun drugih osoba. Za zabranu je dovoljno da se član uprave nalazi u nekom od navedenih svojstava na obje ugovorne strane, jer to

pobuđuje sumnju u postojanje sukoba interesa.

Dakle, da bi jedna te ista osoba sklopila ugovor o kupoprodaji kao zastupnik po zakonu prodavatelja s jedne strane i kao zastupnik po zakonu kupca s druge strane, potrebno je da je za sklapanje tog ugovora imala posebno ovlaštenje društva.

Međutim, u predmetnom sporu situacija je specifična, budući da je u konkretnom slučaju A. Z., u trenutku sklapanja spornih ugovora o kupoprodaji bio jedini direktor i jedini osnivač te član oba tuženika, G. d.o.o., S., kao prodavatelja i G. Z. d.o.o., S., kao kupca. S obzirom na to da je jedna te ista osoba u trenutku sklapanja ugovora o kupoprodaji bila jedina osoba ovlaštena za zastupanje i ujedno jedini član oba društva, to bi značilo da ta osoba sama sebi mora dati takvo ovlaštenje, a s obzirom na to da se radi o istoj osobi, sigurno je da ta osoba ne bi sama sebi odbila dati ovlaštenje tako da u ovom slučaju nije bilo potrebno da takva osoba za sklapanje ugovora ima posebno ovlaštenje društva.